

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. M.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2015, čj. KrÚ 3994/2015/ODSH/14, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 16. 7. 2015, čj. 52 A 53/2015 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Magistrát města Pardubic rozhodnutím ze dne 24. 6. 2014, čj. OSA/P-1848/13-D/71, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že jel na pozemní komunikaci v obci Pardubice rychlostí 60 km/h, čímž překročil na daném úseku dovolenou rychlost o 20 km/h. Za přestupek magistrát uložil žalobci pokutu ve výši 4000 Kč.

2. Žalovaný zamítl odvolání žalobce jako opožděné rozhodnutím ze dne 21. 1. 2015, čj. KrÚ 3994/2015/ODSH/14.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, který ji usnesením ze dne 16. 7. 2015, čj. 52 A 53/2015 – 28, odmítl pro opožděnost. Usnesení krajského soudu je, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí správních soudů, dostupné na www.nssoud.cz a soud na ně pro stručnost zcela odkazuje.

III.

4. Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

5. Po obsáhlém shrnutí žaloby a usnesení krajského soudu, stěžovatel uvedl, že nezpochybňuje možnost správního orgánu rozhodnout, že nadále nebude doručovat na elektronickou adresu účastníka řízení, pokud účastník pravidelně nepotvrzoval převzetí takto doručovaných písemností. O tomto rozhodnutí ale musí účastníka řízení řádně vyrozumět (zde stěžovatel odkázal na komentářovou literaturu ke správnímu řádu, na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. 20 Cdo 4660/2009, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, čj. 9 As 60/2015 – 39). Rozhodl-li se magistrát dále nedoručovat zmocněnkyni stěžovatele na její elektronickou adresu, měl ji o tom informovat písemností zaslanou právě na tuto elektronickou adresu. Pokud by zmocněnkyně nepotvrdila převzetí písemnosti, magistrát by jí musel doručit stejný přípis i poštou na adresu trvalého pobytu v souladu s § 19 odst. 8 správního řádu. Magistrát takto nepostupoval. Žalovaný pak vyjádřil nevyhovění žádosti zmocněnkyně stěžovatele o doručování na elektronickou adresu až v rozhodnutí o zamítnutí odvolání, které doručoval pouze poštou na její adresu trvalého pobytu.

6. Dále stěžovatel zpochybnil závěr krajského soudu, že magistrát řádně doručoval předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 15. 4. 2014 na elektronickou adresu zástupkyně stěžovatele. Krajský soud nepřezkoumal, zda bylo předvolání odesláno z výpravny magistrátu nebo alespoň z e-mailové adresy pracovníka výpravny, ani zda bylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem (zda byl elektronicky podepsán celý e-mail i samotné předvolání tvořící jeho přílohu). Pokud by magistrát doručoval předvolání řádně, zmocněnkyně stěžovatele by zachytila e-mail ve své poště. Stěžovatel měl proto za to, že magistrát neopatřil e-mail elektronickým podpisem a neodeslal ho z výpravny či z adresy pracovníka výpravny, čímž porušil zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

IV.

7. Žalovaný se ztotožnil se závěry krajského soudu a setrval na názoru vyjádřeném ve svém rozhodnutí.

V.

8. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

9. Kasační stížnost není důvodná.

10. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitkám stěžovatele ohledně doručování ve správním řízení. Shodné námitky neobstály ani v jiných věcech, v nichž přestupce ve správním řízení zastupovala táž zmocněnkyně a před správními soudy týž advokát (viz níže), a kasační soud neměl důvod se od svých závěrů odchýlit ani v posuzované věci.

11. Zástupkyně stěžovatele ve správním řízení, M. V., doložila plnou moc pro zastupování stěžovatele dne 5. 2. 2014. V ní zároveň požádala o doručování na elektronickou adresu X. První písemností, kterou magistrát doručoval stěžovateli od předložení plné moci pro M. V., bylo předvolání k ústnímu jednání ze dne 21. 3. 2014, čj. OSA/P-1848/13-D/33. Oprávněná úřední osoba (D. N.) odeslala předvolání elektronicky na požadovanou adresu, a to ze své úřední e-mailové adresy; e-mail elektronicky podepsala (viz list č. 42 správního spisu). V těle e-mailu (předvolání tvořilo jeho přílohu) magistrát upozornil zmocněnkyni stěžovatele, že pokud nepotvrdí převzetí zasílané písemnosti nejpozději následující pracovní den, bude jí v souladu s § 19 odst. 8 správního řádu doručováno, jako by nepožádala o doručování na elektronickou adresu, a to i ve vztahu ke všem dalším písemnostem doručovaným v průběhu správního řízení. Datová zpráva se magistrátu nevrátila jako nedoručitelná, ale zástupkyně stěžovatele převzetí písemnosti nepotvrdila. Magistrát proto doručoval předmětné předvolání i všechny následující písemnosti poštou na adresu trvalého pobytu zmocněnkyně. I žalovaný doručoval stejným způsobem své rozhodnutí, v němž k tomu poznamenal „*Odvolací orgán v této souvislosti konstatuje, že nebude zmocněnci obviněného doručovat na jím zvolenou e-mailovou adresu, neboť z úřední činnosti je mu známo, že nedochází k potvrzení převzetí dle ust. § 19 odst. 8 správního řádu, a takovéto doručování je neúčelné (viz i průběh řízení před správním orgánem I. stupně). Z důvodu procesní opatrnosti pak toto rozhodnutí zašle i obviněnému.*“ Rozhodnutí zaslané zmocněnkyni stěžovatele bylo připraveno k vyzvednutí dne 23. 1. 2015; zmocněnkyně si zásilku nevyzvedla, k doručení proto došlo v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu dne 2. 2. 2015. Sám stěžovatel převzal zásilku s rozhodnutím dne 23. 2. 2015, což stvrdil podpisem na doručence.

12. V rozsudku ze dne 13. 8. 2015, čj. 9 As 60/2015 – 39, kasační soud uzavřel, že správní orgán je oprávněn nedoručovat účastníku řízení na požadovanou elektronickou adresu, dospěje-li k závěru, že doručování na elektronickou adresu nepřispěje k urychlení řízení a neshledá-li ani jiné důvody opodstatňující takovéto doručování; účastníka řízení o tom musí vyzkoušet. Dále soud vyložil § 19 odst. 8 správního řádu tak, že „*správní orgán je povinen zasílat na požadovanou elektronickou adresu pouze první písemnost v řízení zasílanou adresátovi, resp. první písemnost zasílanou adresátovi od okamžiku, kdy tento požádal o doručování písemností na elektronickou adresu. Pokud účastník převzetí této písemnosti nepotvrdí, je správní orgán oprávněn veškeré další písemnosti tomuto adresátovi zasílat rovnou tak, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.*“ (odst. 37 rozsudku čj. 9 As 60/2015 – 39). Pokud tedy v posuzované věci magistrát zaslal první písemnost doručovanou od podání žádosti podle § 19 odst. 3 správního řádu na požadovanou e-mailovou adresu a zároveň upozornil zmocněnkyni stěžovatele, že v případě nepotvrzení převzetí bude doručovat nejen tuto písemnost, ale i všechny další,

poštou, postupoval zcela v souladu s názorem vyjádřeným v citovaném rozsudku. V žádném případě nebylo třeba, aby magistrát doručoval toto upozornění obsažené v e-mailu ze dne 21. 3. 2014 i poštou na adresu trvalého pobytu M. V., jak se domníval stěžovatel.

13. Neobstála ani námitka, že e-mail magistrátu obsahující předvolání k ústnímu jednání čj. OSA/P-1848/13-D/33 nebyl řádně doručen, protože v rozporu s předpisy o spisové službě nebyl odeslán z adresy podatelny (výpravny) magistrátu. Kasační soud se obdobnou námitkou zabýval v rozsudku ze dne 15. 12. 2014, čj. 6 As 218/2014 – 34, v němž jasně vyjádřil, že „*výjbláška* (č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby) stanoví povinnost vybavit výpravnu zařízením pro odesílání zpráv z elektronických adres podatelny, nezakládá však povinnost používat v rámci výpravny vždy jen adresu elektronické podatelny pro odesílání zpráv, resp. – a to je podstatné – nespojuje s použitím jiné odesílací elektronické adresy důsledek v podobě neúčinnosti odeslání, resp. doručení zprávy. Takovou povinnost, resp. důsledek jejího nesplnění nestanoví ani § 7 zákona č. 499/2004 Sb., upravující odesílání dokumentů, ani § 69a obsahující zvláštní ustanovení o dokumentech v digitální podobě, a nic takového neplyne ani z obecných ustanovení správního řádu o doručování.“ Obdobně v rozsudcích ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 As 76/2015 – 37, a ze dne 16. 7. 2015, čj. 7 As 106/2015 – 67, Nejvyšší správní soud odmítl, že by správní orgány nemohly elektronicky doručovat přímo z úředních e-mailových adres oprávněných úředních osob. V rozsudku čj. 4 As 76/2015 – 37 soud dále uvedl, že neopáření e-mailu, kterým správní orgán doručoval písemnost, elektronickým podpisem nepředstavuje bez dalšího natolik závažnou vadu, aby způsobila nezákonnost doručování (viz odst. 28 rozsudku). V nyní posuzované věci oprávněná úřední osoba opatřila předmětný e-mail elektronickým podpisem, jak plyne z výtisku e-mailu založeného ve správním spise, a jejímu postupu tak nelze nic vytknout (k prokázání odeslání elektronické pošty správním orgánem srov. rozsudky čj. 4 As 76/2015 – 37 a čj. 7 As 106/2015 – 67 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2015, čj. 8 As 6/2015 – 37).

14. Z výše uvedených důvodů kasační soud uzavřel, že magistrát postupoval správně, pokud v návaznosti na žádost zmocněnkyně stěžovatelky nejprve doručoval na její elektronickou adresu a po nepotvrzení převzetí takto doručované písemnosti nadále doručoval, jako by zmocněnkyně nepožádala o doručování na elektronickou adresu. Nepochybil ani žalovaný, který v nastoleném způsobu doručování pokračoval. Ostatně kasační soud nepochyboval, že žádost M. V. o doručování na elektronickou adresu nikdy neměla sloužit k urychlení a usnadnění správního řízení, ale naopak k vytvoření prostoru pro následné zpochybňování správnosti doručování. Nejinak tomu totiž bylo i ve věcech, v nichž soud vydal výše zmíněné rozsudky čj. 9 As 60/2015 – 39, čj. 4 As 76/2015 – 37 a čj. 7 As 106/2015 – 67 (v posledně jmenovaném rozsudku soud přímo zmínil obstrukční praxi M. V.: „*Krajský soud v této souvislosti zcela přiléhavě pojmenoval praxi zástupkyně stěžovatele jako obstrukční, pokud tato nejprve sama vyžaduje doručování úředních listin (v zájmu urychlení řízení) prostřednictvím e-mailové komunikace, ale následně doručení takových listin na svou emailovou adresu odesílateli nepotvrdí a prodlouží tak proces doručování v řádu několika dnů.*“). Nic tedy nebránilo uplatnění fikce podle § 24 odst. 1 správního řádu při doručení rozhodnutí žalovaného. Krajský soud proto správně odmítl žalobu stěžovatele jako opožděnou (rozhodnutí žalovaného doručeno dne 2. 2. 2015, žaloba podána dne 18. 5. 2015).

15. Nejvyšší správní soud neshledal napadené usnesení krajského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

16. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. října 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu